

מתמורותיו של הנשק-האוטומטי הקל

בכלי-הנשק האוטומטיים שברשות כוחות-הרגלים חלה במשך 45 שנות-השימוש בהן תמורת-מה שמגמתה היתה להגביר את דיוק קליעתם. יעילות קליעתם של כלי-נשק אלה, כמו של התת-מקלעים, מבוססת על שלוש עובדות-יסוד אלו: א. משקל יותר כבד של כלי-הנשק מבטיח יציבות יתרה; ב. שעה שמגדילים את קצב-האש פוחתים היציבות והדיוק; ג. הגברת עצמתו של המטען ההודף מגדילה את ממדי המקבץ. משקלו של ה-BAR האמריקני, מימי מלחה"ע הראשונה ועד לשנות ה-30, היה כ-7½ ק"ג; הוא ירה בדקה 600 כדור, בעלי 172 גרגרים. יעיר לותו גברה במלחה"ע השניה, כאשר משקלו היה למעלה מ-9 ק"ג, קצב-אש — 300 כדור לדקה וכדורו — בעל 150 גרגרים.

בארצות אחרות הונהגו שינויים דומים — וברוב הצבאות הגיעו לכלים אוטומטיים כבדים מן ה-BAR אשר ניתן להפעילם ביעילות אך ורק ממצב-שכיבה. כולם יורים את אותו הכדור כמו רובי-הרגלים אלא שלעיתים מופחתת עצמתו של כדור זה במקצת.

השוני היחיד בפיתוח בלי-נשק אלה חל בשטח קצב-האש. נתהוו שתי גישות, המנוגדות זו לזו לחלוטין. רוב הארצות מצדדות — כארה"ב — בקצב-אש אטי-יחסית של 600 כדור לדקה, ופחות מזה. הגרמנים, לעומת זאת, מעדיפים (בצד רובה-הסער קצר-הטנח שלהם, MP-44) מקלע מוזן סרט, בעל קצב-אש מהיר ביותר — 1200 כדור לדקה.

התמונות מלמעלה למטה: MP-44 הגרמני; Cetme ספרדי; Armalite AR-10; בידי חייל הולנדי; ה-Madsen הדני.